

KOMA HOLATLARINING SABABLARI VA SHOSHILINCH YORDAM KO'RSATISH

Tayyorlovchilar:

Isroilov Abdirashit Mamasiddiqovich

Quva Abu Ali ibn Sino nomidagi jamoat salomatligi texnikumi maxsus fan

o'qituvchisi

Isaqova Feruzaxon Fayzullo qizi

Quva Abu Ali ibn Sino nomidagi jamoat salomatligi texnikumi maxsus fan

o'qituvchisi

ANNOTATSIYA

Ushbu maqolada koma holatining kelib chiqish sabablari, klinik belgilari, patogenezi hamda shoshilinch tibbiy yordam ko'rsatish tamoyillari yoritilgan. Koma — markaziy asab tizimi faoliyatining chuqur buzilishi bo'lib, hayot uchun xavfli holat hisoblanadi. Erta tashxis va tezkor reanimatsion yordam bemor hayotini saqlab qolishda muhim ahamiyatga ega.

Kalit so'zlar: koma, hushsizlik, reanimatsiya, gipoksiya, insult, intoksikatsiya, shoshilinch yordam.

KIRISH

Koma — bu ongning chuqur buzilishi bo'lib, tashqi ta'sirlarga javob bermaslik, reflekslarning susayishi yoki yo'qolishi bilan kechadigan og'ir patologik holatdir. Bu holat turli kasalliklar, jarohatlar va metabolik buzilishlar natijasida rivojlanadi. Koma reanimatsiya amaliyotida eng og'ir va shoshilinch yordam talab qiladigan holatlardan biri hisoblanadi.

KOMA HOLATLARINING SABABLARI

Koma turli etiologik omillar natijasida yuzaga keladi va quyidagi guruhlarga bo'linadi:

1. Nevrologik sabablar

Bosh miya jarohatlari

Ishemik va gemorragik insult

Miya o'smalari

Meningit va ensefalit

2. Metabolik sabablar

Qandli diabet (gipoglikemik va giperglikemik koma)

Jigar yetishmovchiligi (jigar komasi)

Buyrak yetishmovchiligi (uremik koma)

3. Toksik sabablar

Spirтли ichimliklar bilan zaharlanish

Dori vositalari (sedativlar, narkotiklar, uyqu dorilari)

Kimyoviy zaharlar

4. Gipoksik sabablar

Bo'g'ilish

Yurak to'xtashi

Og'ir nafas yetishmovchiligi

5. Infeksion sabablar

Og'ir sepsis

Markaziy asab tizimi infeksiyalari

PATOGENEZ

Koma rivojlanishi markaziy asab tizimi hujayralarining kislorod yetishmovchiligi, metabolik buzilishlar va neyronlar faoliyatining izdan chiqishi bilan bog'liq. Miya to'qimalarida energiya almashinuvining buzilishi natijasida ong faoliyati butunlay susayadi yoki yo'qoladi.

KLINIK BELGILARI

Koma quyidagi belgilar bilan namoyon bo'ladi:

Ongning yo'qolishi

Og'riqqa javob bermaslik

Reflekslarning susayishi yoki yo'qolishi

Ko'z qorachig'i reaksiyasining pasayishi

Nafas olish ritmining buzilishi

SHOSHILINCH YORDAM KO'RSATISH

Koma holatida birinchi yordam tez va to'g'ri ko'rsatilishi hayotiy ahamiyatga ega.

1. Xavfsizlikni ta'minlash

Bemor xavfsiz joyga yotqiziladi, shikastlanishdan himoya qilinadi.

2. Nafas yo'lini ochish

Og'iz bo'shlig'i tekshiriladi

Til orqaga ketgan bo'lsa, nafas yo'li ochiladi

Bosh ehtiyotkorlik bilan orqaga egiladi

3. Nafas va yurak faoliyatini baholash

Nafas bor-yo'qligi tekshiriladi

Puls aniqlanadi

4. Reanimatsion choralar

Sun'iy nafas berish

Yurak massaji (CPR)

5. Tez yordam chaqirish

103 xizmatiga zudlik bilan murojaat qilinadi va bemor holati to'liq aytiladi.

SHIFOKORLIK SHAROITIDA YORDAM

Kislород terapiyasi

Infuzion davolash

Glyukoza va elektrolitlarni normallashtirish

Detoksikatsiya

Sun'iy nafas oldirish (IVL)

OLDINI OLISH

Surunkali kasalliklarni nazorat qilish

Zaharlanishlardan saqlanish

Sog'lom turmush tarziga rioya qilish

Vaqtida tibbiy ko'rikdan o'tish

XULOSA

Koma — hayot uchun juda xavfli holat bo'lib, tezkor tashxis va shoshilinch tibbiy yordamni talab qiladi. Sababni erta aniqlash va to'g'ri reanimatsion choralar ko'rish bemor hayotini saqlab qolishda hal qiluvchi ahamiyatga ega.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

Reanimatsiya va intensiv terapiya asoslari

Shoshilinch tibbiy yordam qo'llanmasi

Nevrologiya darsliklari